

Litovel (k. ú. Nasobůrky, okr. Olomouc)**Nasobůrky; „Pod Silnicí“, parc. č. 44/5.**

Doba halštatská, doba laténská. Sídliště, pohřby. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -560413.98, -1109252.43

Záchranný archeologický výzkum v Litovli-Nasobůrkách byl vyvolán na základě připravované stavby provozního objektu firmy Technotrade, spol. s r. o. Městská část Nasobůrky se nachází na jihozápadním okraji města Litovel. Lokalita je situována v trati „Pod Silnicí“, s nadmořskou výškou dosahující 233 m. V prostoru zkoumané plochy byly již v minulosti provedeny povrchové sběry, během kterých byl získán keramický materiál datovaný do období laténu LT B–C (Faltýnek 2010, 211).

Už během archeologického dohledu nad stavebními pracemi byla během skrývky stavební parcely identifikována kulturní vrstva dokládající sídelní aktivity z období laténu. Zachycená kulturní vrstva se nacházela v severní části stavební parcely, kde vymezovala prostor o rozměrech 16 × 22 m. Záchranný archeologický výzkum byl po dohodě s investorem zahájen dne 17. 2. 2020. Jako metoda výzkumu byla zvolena šachovnicově kopaná čtvercová síť o celkovém počtu 20 čtverců s rozměry 4 × 4 m. Kulturní vrstvu (kontext 106) lze charakterizovat jako tmavě hnědou prachovou hlínu, prostoupenou četnými, nejčastěji středně velkými fragmenty keramiky, mazanice, kostí, uhlíků a kamenů. Uložení dosahovala mocnosti v rozmezí od 0,2 do 0,6 m, nasedající na geologické podloží tvořené světle žlutým jílem (kontext 101).

Po ukončení exkavace kulturní vrstvy (kontext 106) ve čtvercích č. 1, 3–9, 12–14, 16–19 a jejich následné kresebné a fotografické dokumentace, bylo přistoupeno k exkavaci zahloubených sídlištních objektů zachycených v úrovni geologického podloží. Výsledně bylo prozkoumáno celkem 24 zahloubených objektů zastoupených výkopy sloupových jamek, jam neurčité funkce, žlábků a polozemnic. Výkop polozemnice č. 509, zachycený v prostoru čtverců č. 8, 9, 13, 14, měl v půdorysu nepravidelný obdélný tvar dosahující rozměrů 4 × 7 m s pravidelnými přínými stěnami, které navazovaly na pravidelnou rovnou podlahu. Polozemnice byla orientována přibližně ve směru východ–západ se vstupem zachyceným v jižní části objektu. Vstup do polozemnice dokládají celkem dva schody vytvarované u severní stěny z geologického podloží (kontext 103). Ve vnitřním prostoru polozemnice se v podlaze nacházely výkopy sloupových jamek č. 510–513, 529, umístěné přibližně ve středové ose, tvořící tak podélnou hlavní osu střechy. Polozemnice se pak dále nacházela v superpozici s výkopem polozemnice č. 522, zachyceným společně s jámami č. 520, 521 v západní části objektu.

K dalším zajímavým objevům náleží doklad funerálních aktivit, doložených celkem šesti žárovými hroby z období halštatu. Hrobové jámy se koncentrovaly ve východní části zkoumané plochy. Většina hrobů byla zachycena v úrovni geologického podloží bez výkopu hrobové jámy, kterou se podařilo zachytit pouze u hrobu H6. Výbava hrobů byla tvořena jednou až sedmi keramickými nádobami, z nichž vždy jedna byla použita jako urna sloužící k uložení kremace.

Literatura

Faltýnek, K. 2010: Litovel (k. ú. Nasobůrky, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 52(1), 211.

Summary

A rescue excavation in “Pod Silnicí” in Litovel (Nasobůrky cadastral area, Olomouc District), uncovered a La Tène settlement on

the geological bedrock level. Altogether, 24 features were examined, which were comprised of posthole trenches, pits of an uncertain function, a trench and a semi-sunken hut. Other notable discoveries include the evidence of funeral activities documented by a total of six cremation graves from the Hallstatt period.

Vít Hadrava

Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)**„Svárov“, parc. č. 588, 1326/1, 1326/3.**

Doba halštatská – laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -550060.8, -1149622.3; -550049.16, -1149621.77; -550038.04, -1149727.6; -550051.27, -1149726.54

V únoru 2020 prozkoumali pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., plochu budoucí komunikace k rodinným domům a parcelu stavby RD (parc. č. 1326/3). Lokalita je umístěna na mírném svahu obrácenému k jihu nad Měrovickým potokem v nadmořské výšce 198–200 m. V cestě dlouhé 92 m a široké 7 m bylo prozkoumáno 16 archeologických objektů datovaných do lengyelské kultury, doby bronzové, halštatské a laténské (viz také oddíl Eneolit a Doba bronzová).

Archeologické objekty umístěné v jižní části lokality jsou datovány do doby halštatské a laténské. Mimo mělké jámy byly zachyceny pozůstatky dvou mělce zahloubených chat s plochým dnem a sloupovými jamkami pocházejícími z konstrukce stěn a střechy. Zajímavý je i nálezu laténské hrnčířské pece s propadlým roštem a značným množstvím keramiky (zásobnice).

Literatura

AMČR: Záznam M-202100223 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

AMČR: Záznam M-202100303 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A road to family houses in the Měrovice nad Hanou cadastral area (Přerov District) was archaeologically investigated in February 2020, which detected the remnants of storage pits, huts and a pottery kiln from the Hallstatt and La Tène periods.

Marek Kalábek

Modrá (k. ú. Modrá u Velehradu, okr. Uherské Hradiště)**Ul. Hradištská; „Hrubý díl“, parc. č. 1532/1.**

Doba halštatská – laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum Brno – Centrum slovanské archeologie.

Lokalizace: S-JTSK – -541199.45, -1176903.43

Záchranný archeologický výzkum, vyvolaný plánovanou stavbou tělesa repliky velkomoravského opevnění, začal v dubnu 2020. V jihovýchodní části Archeoskanzeny Modrá (obr. 16) byly po skrytí zatrávněného humusu na ploše o výměře 15 × 5 m identifikovány dva sídlištní objekty. Objekt 1/2020 měl charakter těžební jámy (hliníku) nepravidelného půdorysu, zjištěny byly pouze SV a JZ hrany sídlištní jámy. Vzhledem k záchranné povaze výzkumu zůstal zbytek objektu zakonzervován v přilehlém terénu.